

POSUDEK OPONENTA HABILITAČNÍ PRÁCE

Masarykova univerzita

Uchazeč

MUDr. Mgr. Bc. Tomáš Vojtišek, Ph.D.

Habilitační práce

Bayesovský přístup v soudním lékařství

Oponent

doc. MUDr. Roman Kuruc, PhD.

**Pracoviště opONENTA,
institute**

Ústav soudního lékařstva a súdnolekárskej toxikológie
Lekárska fakulta Univerzity Komenského, Bratislava

Předložená habilitační práce *Bayesovský přístup v soudním lékařství* představuje rozsáhlé, systematické a originální dílo, které se věnuje metodologii tvorby soudnělékařských závěrů a možnostem implementace bayesovského přístupu do soudnělékařské i znalecké praxe.

Práce má celkem 144 stran, z toho vlastní text tvoří 130 stran, doplněných bohatou grafickou dokumentací (obrázky, schémata, tabulky). Seznam literatury obsahuje 123 citací, z nich více než polovina pochází z posledních deseti let a více než třetina z posledních pěti let. Tento podíl recentních citací svědčí o velmi dobré orientaci autora v současné odborné diskusi a odpovídá dynamickému vývoji tématu.

Práce je psána kultivovaným jazykem, terminologicky konzistentně a působí jako ucelený odborný celek, který reflektuje dlouhodobý zájem autora o metodologii znalecké činnosti a současně svědčí o vysoké odbornosti a preciznosti autora.

Aktuálnost a význam tématu

Téma je vysoce aktuální. V soudním lékařství se dlouhodobě diskutuje otázka transparentnosti znaleckého úsudku, formulace závěrů a práce s nejistotou. Autor správně poukazuje na to, že soudnělékařské závěry mají ve značné části případů pravděpodobnostní charakter a že tradiční slovní vyjadřování pravděpodobnosti může být nejednoznačné.

Bayesovský přístup, běžně používaný ve forenzní genetice a dalších oborech, se v soudním lékařství v České republice dosud systematicky neaplikoval. Práce tak otevírá nové téma, které má potenciál významně ovlivnit budoucí metodiku znalecké činnosti.

Přístup k řešení a použitá metodologie

Autor postupuje logicky a systematicky. Nejprve definuje základní pojmy (soudnělékařský nález, diagnóza, závěr), následně analyzuje myšlenkový proces soudního lékaře a věnuje se otázce nejistoty a pravděpodobnostního charakteru závěrů. Na tuto část navazuje teoretický výklad podmíněné pravděpodobnosti, Bayesova teorému a věrohodnostního poměru.

Metodologicky hodnotím práci jako velmi dobře vystavěnou. Autor využívá modelové příklady, grafické znázornění a případovou studii hodnotící rozhodování soudních lékařů a studentů práva, která demonstruje praktickou aplikaci bayesovského přístupu v soudnělékařské praxi.

Kvalita a správnost dosažených výsledků

Práce přináší několik původních a cenných poznatků:

- systematické popsání myšlenkového postupu soudního lékaře při vyhodnocování nálezů a formulaci závěru,
- analýzu slovního vyjadřování pravděpodobnosti a jeho limitů,
- návrh využití věrohodnostního poměru při formulaci znaleckých závěrů,

- modelové aplikace Bayesova přístupu na soudnělékařské otázky,
- případovou studii demonstrující praktickou využitelnost metody.

Výklad je konzistentní, logický a odpovídá současným poznatkům forenzních věd.

Původnost a vědecký přínos

V české soudnělékařské literatuře nebyla tato problematika dosud komplexně zpracována. Práce je proto v mnoha ohledech průkopnická. Autor přináší nový pohled na tvorbu soudnělékařských i znaleckých závěrů, otevírá prostor pro další výzkum v oblasti kvantifikace nejistoty a standardizace metodiky.

Uplatnitelnost výsledků v praxi a pro další bádání

Práce má významný potenciál pro budoucí rozvoj oboru. Bayesovský přístup může přispět k větší transparentnosti soudnělékařských závěrů a k lepší komunikaci nejistoty směrem k orgánům činným v trestním řízení. Je však zřejmé, že implementace této metodiky bude postupná a bude vyžadovat širší odbornou diskusi, metodické ukotvení a generační vývoj.

Formální úroveň, jazyk a struktura

Text je stylisticky kultivovaný, odborně přesný a dobře strukturovaný. Grafické prvky jsou vhodně zvolené a podporují srozumitelnost výkladu. Literatura je rozsáhlá, převážně recentní a relevantní.

Připomínky k habilitační práci uchazeče

Připomínky mají obecný a koncepční charakter a nijak nesnižují celkový přínos práce:

1. Implementace bayesovského přístupu do soudnělékařské praxe bude pravděpodobně dlouhodobým procesem, který si vyžádá metodické ukotvení a širší přijetí odbornou komunitou.
2. Některé koncepty budou vyžadovat další ověření v reálných podmínkách soudnělékařské činnosti, zejména v případech, kde nejsou dostupné robustní literární údaje pro výpočet věrohodnostních poměrů.
3. Medicína není exaktní matematika, proto některé aspekty soudnělékařského úsudku zůstanou i nadále založeny na odborné zkušenosti a klinickém úsudku.

Dotazy oponenta k obhajobě

1. Jakým způsobem si autor představuje praktickou implementaci bayesovského přístupu do rutinní soudnělékařské praxe v nejbližších letech?
2. V jakých typech otázek považuje autor bayesovský přístup za nejpřínosnější a kde naopak vidí jeho limity?

Závěr

Habilitační práce MUDr. Mgr. Bc. Tomáše Vojtiška, Ph.D., *Bayesovský přístup v soudním lékařství* **splňuje požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Patologie.** Jedná se o původní, systematické a odborně hodnotné dílo s velmi významným potenciálem pro další rozvoj metodologie soudního lékařství.

V Bratislave

Dne 26.5.2026

.....
podpis